

Kázání Marka Vanči z 18. dubna 2021 v Chotěboři a Krucemburku

Kázání Marka Vanči z 18. dubna 2021 v Chotěboři a Krucemburku

I. čtení: Ex 3, 1-17

II. čtení: Mk 9, 2-8

Milé sestry a milí bratři,

evangelista popisuje událost, která se stala daleko od ruchu světa. Pán Ježíš vede své učedníky na vysokou horu, kde byli sami. Tam jim chce zjevit, co lidské oči ještě nespátřily a co má přesto rozhodující význam. Pán Ježíš připravuje své učedníky na něco velikého a vede je do samoty, na vysokou horu, stranou ruchu, veškeré dopravy, reklamy a sdělovacích prostředků. To dnešní svět, kde vítězí média všeho druhu, nám vnucuje, že jen tam, kde jsou význační lidé, kde jsou davy, kde se to hemží televizními štáby, se něco důležitého opravdu děje. Jenže to opravdu důležité se děje mimo zájem většiny lidí tohoto světa, mimo zájem sdělovacích prostředků. Text evangelia to jasně ukazuje. Ježíš vede hlouček, nepatrnou skupinku kamsi na horu, aby tam učedníci pochopili to nejdůležitější.

A to není v bibli ojedinělý případ. Četli jsme, jakou velikou událost prožil Mojžíš docela sám u hořícího keře. Zjevil se mu tam Hospodin a změnilo to celý jeho život. A následovaly události, které změnily běh dějin celého lidu. Když bychom chtěli toto sledovat v bibli, pořád bychom zjišťovali, že Pán Bůh pro své veliké činy nepotřebuje publicitu a reklamu. Kdo tehdy věděl, že se narodil Mesiáš na kraji Betléma? Koliklidí bylo na okraji Jeruzaléma, na Golgotě, když tam na kříži umíral Boží Syn, Vykupitel všech? A vzkříšení? Ta vůbec největší, jedinečná událost mezi nebem a zemí, kdo byl u toho, kdo to viděl, kdo byl přítomen? Nastala bez lidských svědků. To všechno by nás, sestry a bratři, mělo povzbudit, abychom přestali smýšlet po způsobu světa a domnívat se, že něco důležitého se může stát jen tam, kam přijde hodně lidí a kde to má široký ohlas ve veřejnosti.

„Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš jen Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami“. Po jakých šesti dnech? Po šesti dnech od kdy? Někteří říkají, že to bylo šest dní po Petrově vyznání. Ale jasně to z evangelia není. Nejspíše je to signál, nápoděda pro nás, pro naslouchající církve: vždycky, když se po šesti dnech v den sedmý sejdete, když se shromažďujete, smíte očekávat něco podobného, chvíli proměnění, která vás pozvedne ze všednosti a šedi vašich dnů vzhůru, kdy se vaše oči otevrou, a vy spatříte, co je všem ostatním zahaleno a co je zahaleno i vám, pokud zůstáváte na obvyklé rovině přízemního života. Máte se v tuto chvíli potkat s Ježíšem, s živým Bohem.

„Byl proměněn před jejich očima“, stojí tam psáno. Evangelista se snaží popsat ten vjem a sahá k představám velikého jasu, světla, záře. „Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybělit“. S tímto motivem světla se setkáváme na význačných místech Písma svatého. V otevřeném hrobě po vzkříšení zahlédnou ženy „mládence, který měl na sobě bílé roucho“, jiný evangelista mluví o andělovi „jehož vzezření bylo jako blesk a roucho bílé jako sníh“. A když Jan ve Zjevení vidí Syna člověka anebo samotný Boží trůn, je při tom zase zář jako plamen ohně, bělost jako sněhobílé vlny, jas jako nejdražší drahokam. Těm obrazům rozumíme. Sluneční záře na čerstvě napadlém sněhu, to je něco, co nás oslepuje a vyvolává pocit úžasné až neskutečné čistoty. Tak nějak podobně byl Ježíš proměněn před jejich očima, najednou byl jiný, než jak ho znali, viděli ho najednou jinak, viděli ho jako toho, který přesahuje náš prostor a čas, a který nepatří do našeho všedního pošpiněného a umazaného světa.

A v jeho společnosti se vzápětí objeví Mojžíš a Eliáš. Proč zrovna ti dva? O Mojžíšovi se SZ vypráví, jak ho Pán Bůh vyvedl ke konci života na horu Nébo, odkud mu ukázal zaslíbenou zemi, ale Mojžíš se z té hory nevrátil a nikdo nezná jeho hrob. O Eliášovi je pak výslovně řečeno, že byl před zraky svého nástupce Elizea vzat vzhůru v ohnivém voze. Mojžíš a Eliáš jsou dvě postavy, o kterých Izrael věří, že je Bůh vzal z této časnosti přímo do své věčnosti. Nyní však přicházejí z Boží slávy, z budoucího věku, aby rozmlouvali s Ježíšem. Berou ho mezi sebe. On patří k nim. A učedníkům se najednou rozsvítí: toto je vlastní Ježíšova příslušnost - ne tady dole v Nazaretě nebo v Kafarnuam - jeho skutečný domov je tam, kam my vstoupit nemůžeme, totiž po pravici Otce. A navíc je Ježíšova proměna potvrzena ještě tím, že je všechny zastíní oblak Boží přítomnosti. Během putování pouští

byl oblak pro Izraelce znamením Boží přítomnosti. Tak i zde a navíc Bůh sám mluví ke třem učedníkům.

To, co učedníci na hoře zažili, bylo víc, než my můžeme na této zemi poznat. Přesahuje to naše zkušenosti a naše poznatky, naše možnosti. Není divu, že se učedníci vyděsili, zahlédli to, co lidské oko nevidělo, slyšeli, co lidské ucho neslyšelo a zažili to, co ani na lidskou mysl nepřišlo. Petr by chtěl tuto situaci podržet, prodloužit si ji, chtěl by stavět stany, aby se Ježíš už nevracel dolů, ale to jsou podobně zmatené představy a řeči, které Petr už jednou vyslovil. To když svému Mistrovi domlouval: „ne to se ti, Pane nemůže stát, abys trpěl“, a teď jakoby říká: „nevracej se do té drsné reality světa, tady nám je tak dobře“.

Do toho zazní Boží hlas a Petr zmlkne. Nyní mluví Bůh. Ozve se vlastní Boží hlas a praví: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouvejte“. Bůh sám s poslední autoritou ohlašuje, kdo je Ježíš. Ten Ježíš, s nímž učedníci chodí po Palestině, sdílí s ním den i noc, jídlo i spánek, slyší jeho myšlenky, jsou svědky jeho činů i reakcí lidí okolo. Je to Mistr, a přece se z nich nevyděluje, jakoby byl jedním z nich. Nechodí jinak oblečen a nad jeho hlavou se nevznáší svatozář. Takřka už přivykli jeho přítomnosti. A nyní slyší v bázní a úleku, kdo to vskutku je.

To celé si, bratři a sestry, vykládáme proto, abychom pochopili, že to je také naše situace. Vždyť my jsme toho o Ježíšovi také už dost slyšeli a mnohé si třeba sami přečetli a přece pořád ještě nevidíme odhalenou skutečnost. Je třeba, abychom pochopili, že Ježíš není jen nejlepší z lidí, ale že je to Boží Syn, který přišel na tento svět trpět za naše hříchy. Musíme také vstoupit na „horu proměnění“, aby nám bylo dáno pochopit, jak se věci vskutku mají. To však neznamená, že se pak ocitneme v jakémsi nadsvětelném vytržení. Učedníci slyší: „toho poslouvejte“. Kdyby už byli s Ježíšem, Mojžíšem a Eliášem v Božím království, pak už by nebylo třeba ono „poslouchání Ježíše“. Bůh to ale říká. A to znamená, že vrací své učedníky zpátky, zpět do života zde na zemi. Nyní už vědí, kdo Ježíš je, už nakoukli do Boží budoucnosti, už se pro ně jeho slovo a jeho příklad staly tím nejdůležitějším a nejpravdivějším na světě. A nyní mají žít a poslouchat ho. Po zvláštním zážitku, když viděli a slyšeli, mají nyní dál žít mezi lidmi.

Také toto naše shromáždění se může, vlastně má stát onou „horou proměnění“. Až skončí tato zvláštní chvíle, až skončí bohoslužba, tak se vrátíme ke svým každodenním starostem. Dovaříme oběd, najíme se, odpočineme si, dočteme si noviny, koukneme na net anebo se podíváme na televizi. A zítra zase do práce, zase nás pohltí syrový svět a naše starosti. Možná na to už teď opět začínáme myslet. Takový je rytmus našeho života a nedá se to změnit. Ještě nás Pán Bůh z tohoto lopotného běhu a zápasu nevykupuje, ještě nás tu chce mít.

Jedna věc se však změnila. Do svých každodenních starostí, do zápasů tohoto světa se vracíme jako ti, kteří viděli a slyšeli. S hory proměnění se učedníci také nevrátili takoví, jací tam vystoupili. Ani my nemůžeme přece zapomenout na to, co se zde odehrává. Společný zpěv, modlitby, Boží slovo, událost odpuštění a radosti u stolu Páně. Nedá se přece jen tak zapomenout, když jsme se setkali s živým a skutečným Pánem Ježíšem. Jas a sláva, kterou jsme zahlédli, zůstaly v koutku našich očí, i když se vracíme zase ke své denní práci. A navíc ten záblesk svatosti a pravdy může spatřit i někdo jiný, někdo kdo s námi nevystupuje na horu proměnění. Někdo, kdo nevěří. Ale i kdyby nespátřil, my přece skrze Ducha svatého neseme světlo této chvíle v sobě. Na chvíli jsme zahlédli očima víry to, co Petr, Jakub a Jan na hoře proměnění. Totiž pravý stav věcí, odhalení tajemství díla Ježíše z Nazareta. Už víme, že On je Boží Syn a že jen na něm záleží. Zahlédli jsme to a už to nikdy nebudeme moci popřít.

Stav světa a lidských věcí v něm je smutný. I v církvích je situace všelijaká. Ze všech stran slyšíme o hrozných chorobě, zmatcích, válkách, neštěstích a bojích všeho druhu. Ale my jsme už zahlédli, jak se věci mají. Už víme, že Pán Ježíš je nesesaditelným vládcem a Pánem. Usedl na Boží pravici, kam nikdo nedosáhne, aby na tom mohl něco změnit. Všechno pod nebem je v jeho moci. Pravdaže tomu denní zkušenost protiřečí, zdá se to dokonale vyvracet. Ale my už víme. A od té chvíle to v sobě neseme jako jistotu a pokoj ve všech zmatcích, úzkostech, obavách, pláči, nemocech, bolestech i umírání. My víme, že Ježíš sedí po Boží pravici a všechno je jeho. Všechny

dobré i zlé věci. A nikdo mu z ruky nevytrhne ty, kdo mu patří.

Tak se vracíme z hory proměnění do všedního dne. Chvála Bohu!

Amen

Modlitby: Dobrotivý, nebeský Otče, shromáždil jsi nás ze své milosti, abys nám dal nově poznat svou blízkost a znovu nás ujistil o své spáse a vykoupení. Děkujeme ti za novou příležitost k obecenství s tebou a ke společenství bratří a sester. Zjev nám ve svém slovu svou vůli a svou moc a táhni nás za sebou. Dej, ať můžeme přijít k tobě a přijmi nás na milost. Dej nám důvěrný vztah k tvému Synu Ježíši Kristu, ať můžeme jít životem s vírou v jeho spásné dílo. Způsob, abychom se stali věrnými svědky svému okolí. Požehnej, prosíme, našemu shromáždění i všem místům, kde se teď schází tvá církev. Očekáváme v pokoře na tebe a na tvé slovo. Amen

Bože, dej nám, abychom se zde při tvém slovu směli potkávat s tvým vzkříšeným Synem. Otevři naše oči, abychom zahlédli svého Pána v jeho plné slávě. Tak nás naplňuj silou a jistotou, ve které bychom se směli vracet do úkolů svého všedního dne. Dej, ať v nich stojíme a pracujeme jako ti, kdo vědí, že Ježíš Kristus sedí po tvé pravici. Amen

Přímluva + Otče náš: Svatý a milostivý Pane, nechceme odejít naplnění požehnáním z tohoto shromáždění, aniž bychom pozvedli k tobě hlas za druhé. Prosíme tě za své bratry a sestry v církvích a sborech po vší tváři země. Obdaruj je svou mocí a chraň je svým pokojem. Prosíme tě za služebníky tvého slova. Dej jim zvěstovat evangelium v moci svého Ducha, tak aby se dál div tvého nového stvoření mezi lidmi. Prosíme tě za křesťany, kteří plní své denní úkoly mezi nevěřícími lidmi, prosíme, posiluj je. Prosíme za ty, kteří nevěří, nedopusť, abychom se jim stali překážkou v cestě za tebou. Prosíme za lidi, kterým je zle, kteří se trápí a kteří jsou v nebezpečí. Utišuj lidskou bolest a konejší lidský pláč svou mocí. Prosíme za ty, kteří působí zlo, dej jim svou milost, aby pokorně poznali svůj hřích a našli cestu k pokání. Prosíme za národy světa, prosíme za svůj národ a za naši zemi, prosíme za všechny, kteří nám mají vládnout, prosíme za místa, kde panuje zášť a nesmiřitelnost. Voláme k tobě ve jménu tvého Syna: Otče náš...